

E. Mutapčić - S. Softić - K. Nurkić

Prošlost Kladnja

sa detaljnim popisom stanovništva
1850/51

E. Mutapčić - S. Softić - K. Nurkić

Prošlost Kladnja

sa detaljnim popisom stanovništva

1850/51

Tuzla, 2019. godine

Prošlost Kladnja sa detaljnim popisom stanovništva 1850./51.

Izdavač: **JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona**

Suizdavač: **BZK "Preporod" Sarajevo, OBZK "Preporod" Kladanj**

Za izdavača: **Prof. dr. Anita Petrović
Nevzeta Rustemović**

Recenzenti: **Prof. dr. Enes Durmišević
Prof. dr. Vedad Gurda**

Urednik: **Rusmir Djedović**

Štampa: **„PRINTAS“ doo Srebrenik**

Tiraž: **300 primjeraka**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

930.85(497.6 Kladanj)
314(497.6 Kladanj)"1850/1851"(083.81)

MUTAPČIĆ, Edin

Prošlost Kladnja sa detaljnim popisom stanovništva 1850/51 / Edin Mutapčić,
Sakib Softić, Kemal Nurkić. - Tuzla : Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i
prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, 2019. - 220 str. : ilustr. ; 26 cm

Bibliografija i bilješke uz tekst.

ISBN 978-9926-8157-5-2

1. Softić, Sakib 2. Nurkić, Kemal

COBISS.BH-ID 28066054

Tuzla, 2019.

SADRŽAJ

Edin Mutapčić

PROŠLOST KLANDNJA DO SREDINE XIX. STOLJEĆA	9
Osnovni prirodno-geografski podaci o Kladnju	9
Prirodno naslijeđe općine Kladanj	10
Klimatski uticaji	13
Vegetacijsko-floristička obilježja	14
Fauna	15
Područje Kladnja u prehistoriji	17
Antičko doba i seoba naroda	21
KLADANJ I OKOLINA I SREDNJEM VIJEKU	24
Porijeko naziva Kladanj	24
Prvi spomen Kladnja u pisanim izvorima	26
Trgovište „četvrtkovište“ (Kladanj)	28
Upravno-teritorijalna organizacija u srednjem vijeku	32
Župa Gostilja	36
KLADANJ I OKOLINA U OSMANSKOM PERIODU	40
Kadiluk Kladanj sa Olovom	41
Nahija Kladanj	44
Nahija Gostilj	51
NASELJA NAHIJE KLANDANJ	52
PAZAR ČETVRTKOVIŠTE	52
Selo Tuholj	56
Selo Rujići	60
Selo Tarevo	61
Selo Suha	62
Selo Ravne	63
Selo Vučinići	64
Selo Olovci	65
Selo Brdijelji	66
Selo Bali(ć)	67
Sela Šekojevići i Sokolovići	68
Selo Bribirnica	69
Selo Malovčić	70
Selo Brlošci	71
Selo Prijanović	71
Selo Dolovi	72

Selo Kukorina	73
Selo Starić	73
Selo Govoruhina	74
Selo Bursalići	74
Selo Koprivna	75
Selo Majdan	76
Ostala sela	76
DUHOVNO-VJERSKE I KULTURNE PRILIKE	77
KULTNA MJESTA	77
Djevojačka pećina u Brateljevićima	77
Dovište na Konjuhu	80
Tehli Dedino turbe u S(a)rmaču	82
Baba Hasana turbe	82
Avdibegovo turbe u Plahovićima	83
VJERSKI OBJEKTI	84
Hadim Ali-Pašina (Čaršijska) džamija	84
Kuršumlija ili Hadži Balibegova džamija	85
Ujčanska ili Šejh ef. džamija	87
Hadži Muslihagina ili Srma džamija	87
Borak džamija	87
Tavilagina džamija	88
Ali-Begova džamija	88
Šarena ili Nova Džamija	89
Džamija u Noćajevićima	89
Džamija u Tuholju	90
Džamija u Tarevu	91
Musala	91
Hadim Ali-Pašina medresa	91
Mektebi-ibtidaija	92
Ženska mektebi-ibtidaija	92
Ramazanske i bajramske proslave	92
Katolička crkva	93
Pravoslavna crkva	93
STEĆCI KLADANJSKOG KRAJA	94
NAUČNA OBRADA I LITERATURA	94
LOKLITETI STEĆAKA	96

Sakib Softić

STANOVNIŠTVO KLANDNJA I TUHOLJA OD OSMANSKOG DOBA DO NAJNOVIJIH VREMENA	111
Uvod.....	111
Popisi stanovništva za vrijeme osmanske uprave.....	113
Sumarni popis Sandžaka Bosna iz 1468. godine, nahija Kladna, drugo ime Še(š)tilov Klanac.....	113
Opširni katastarski popis Bosanskog sandžaka 1488/89. Godine	114
Sumarni popis stanovništva nahije Kladanj iz 1516/17. godine.....	115
Poimenični popis stanovništva proveden 1570-1585. godine.....	116
Poimenični popis stanovništva iz 1604. godine	117
Nahija Kladanj prema poimeničnom popisu iz 1851. godine	119
Demografske promjene u posljednja tri desetljeća osmanske uprave	121
Demografske promjene za vrijeme austrougarske uprave u Bosni i Hercegovini	122
Demografske promjene za vrijeme prve i druge Jugoslavije	123
Demografske promjene u prvoj Jugoslaviji.....	123
Demografske promjene u drugoj Jugoslaviji.....	124
Demografske promjene po popisu stanovništva iz 2013. godine	124
Uporedni popisi stanovništva samo za današnju općinu Kladanj	125
Demografske promjene za vrijeme osmanske vlasti	125
Demografske promjene za vrijeme austrougarske uprave	127
Demografske promjene za vrijeme prve Jugoslavije	127
Demografske promjene za vrijeme druge Jugoslavije.....	128
Demografska kretanja na području Tuholja	128
Demografske promjene od XV do XX vijeka	129
Tuholj prema popisu iz 1851. godine	130
Tabelarni prikaz kretanja stanovništva Tuholja od kraja osmanske vlasti do kraja druge Jugoslavije.....	132
Zaključak	132
Popis stanovništva Tuholja iz 1851. godine (1266. po H.) – muslimani	136

Kemal Nurkić

POPIS MUSLIMANSKOG ŽIVLJA U KASABI KLADANJ 1266. H.G.	
- 1850./51. godina	143
O popisnim defterima.....	143
Popis muslimanskog življa u kasabi Kladanj 1266. h.g. - 1850./51.	145
Harmiš Ali-paša mahala	145
Mahala	145
Mahala Durmiš	147
Mahala Sarmač	149
Mahala Tabak	151
Mahala Tavil	154
Mahala Mehmed-beg	156
Šejh Mahala	158
Mjesto Gudarice (Gurdići)	160
Mjesto Ajvatovići	161
Mjesto Liješka (Lišci)	162
Mjesto Berisalić	163
Mjesto Petrović koje pripada džematu Oovo	163
Mjesto Baturka (Ponijerka)	164
Džemat Oovo	165
Mjesto Ćude	167
Mjesto Luka	167
Mjesto Klinčići	167
Mjesto Solune (Solun)	168
Mjesto Musić	169
Mjesto Moguše	169
Mjesto Ajdinovići	169
Mjesto Boganovići	170
Mjesto Dogandžić (Duganžić)	170
Mjesto Donji i Gornji Bakići	171
Mjesto Krušev	172
Mjesto	173
Mjesto Jelaške	173
Mjesto Kodrić (Rijeka)	175
Mjesto Balić	177
Mjesto Brateljević sa Palevcem	178
Mjesto Gojsalić	179
Mjesto Ravno	180
Mjesto Starić	181

Mjesto Gradina sa Podbrijegom	181
Mjesto Šumarić (Šumerac)	183
Mjesto Selište	184
Mjesto Milevice	185
Mjesto Jelašje	185
Mjesto Tuholj	186
Mjesto Goletići	187
Mjesto Pauč	188
Džemat Šahin Paša Mjesto Tarevo	189
Mjesto Prijanović	191
Mjesto Suha (Krivajvići ili Noćajvići)	192
Mjesto Rujić	193
Mjesto Noćajevići	193
Mjesto Akova (Bijelo Polje)	195
Mjesto: (nije naveden naziv)	195
POPIS KLADANJSKIH VOJNIKA KOJI SU SLUŽILI VOJSKU 1266. h.g.	196
Mahala Borak;	196
Mahala Drum	197
Mahala Sarmač	197
Mahala Tabak	197
Mahala Tavil	197
Mahala Mehmed-beg	197
Mahala Šejh	197
Selo Gurdić	197
Selo Kolaković	197
Selo Liška	197
Selo Dugandžić	197
Selo Olovo	197
Selo Kruševco	197
Selo Klinčić	198
Selo	198
Selo Bakić	198
Selo Ajdinović	198
Selo	198
Selo Gradina	198
Selo Šumarac	198
Selo	198
Selo Jelaši	198
Selo Gurdić	198
Selo Balić	198
Selo Jelaška	198

Selo Dugandži	198
Osmanski popis stanovništva 1850./1851. godine, raja, na primjeru kladanjskog deftera	199
Mjesto Berisalić	199
Mjesto Dugandžić	199
Mjesto Ponijerka	200
Mjesto Luka	200
Mjesto Solun	200
Mjesto Ćude	200
Mjesto Donji Diresel (Drecelj)	201
Mjesto Diresel (Drecelj) Gornji	201
Mjesto Radičić (Radačić)	201
Mjesto Grabovica	202
Mjesto Prgoševvo	202
Mjesto Krajišić	202
Mjesto Dole	203
Mjesto Pridor	204
Mjesto Ajdinović	204
Mjesto Magulice	204
Selo Radošević	206
Džemat Jelaška Mjesto Stojčić	208
Mjesto Dištica ili Došnica, Lušnica ili Lošnica	210
Mjesto Vranović	211
Mjesto Brdijelji	212
Mjesto Lupoglava	212
Mjesto Prijanović (ili Bijanović)	213
Mjesto Noćajević	213
Mjesto Dirovine ili Drdovine?	213
Mjesto Jelačići	214
Mjesto Jušin ili Jelšin?	214
Mjesto Majdan	215
Mjesto Akova (Bijelo Polje)	215
Mjesto Gojaković	216
Mjesto Gojselić	216
Mjesto Kovačić, Konjević i Vučinić	217
Mjesto Mladovo	217
Mjesto Obašić (Opašić)	218
Mjesto Kula	218
Mjesto Olovac	218